

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2523 ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย กับโรงเรียนสุนทรวิจิตร

เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

1. เป็นนักเรียนที่มีลำดับการเกิดต่างกัน
2. เป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวซึ่งมีลูก 2 - 4 คน
3. กลุ่มตัวอย่างต้องมีอายุระหว่าง 13-15 ปี

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงให้นักเรียนจำนวน 720 คน ทำแบบสอบถามสภาพครอบครัว ซึ่งครอบครัวกลุ่มในตามลำดับการเกิด จำนวนที่เอียง อายุและเพศ แล้วจึงนำมาคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งพวก (Stratified Random Sampling) โดยตอนแรกแบ่งประชากรทั้งหมดออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มลูกชายคนโต ลูกสาวคนโต ลูกชายคนอื่น ๆ และลูกสาวคนอื่น ๆ แล้วแบ่งแต่ละกลุ่มออกเป็นกลุ่มย่อยอีกกลุ่มละ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มาจากครอบครัวที่มีลูก 2 คน กลุ่มที่มาจากครอบครัวที่มีลูก 3 คน กลุ่มที่มาจากครอบครัวที่มีลูก 4 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มย่อยกลุ่มละ 10 คน รวมเป็นตัวอย่างทั้งหมด 120 คน

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดครอบครัว	ลูกคนโต		ลูกคนอื่น ๆ		รวม		รวมทั้งสิ้น
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2 คน	10	10	10	10	20	20	40
3 คน	10	10	10	10	20	20	40
4 คน	10	10	10	10	20	20	40
รวม	30	30	30	30	60	60	120

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 สร้างแบบสอบถามสถานภาพครอบครัว ซึ่งครอบคลุมในด้านลำดับการเกิด อายุ เพศ และขนาดครอบครัว

2.1.1 นำแบบสอบถามในข้อ 2.1 ไปสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย และโรงเรียนสุรนารีวิทยา

2.1.2 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามสถานภาพครอบครัว

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องวิธีสอนแบบผสม (Mixed Method)

2.3 เตรียมบทเรียนและเขียนบันทึกการสอนอย่างละเอียด เรื่อง "สมการควอดรติก" สำหรับสอนด้วยวิธีสอนแบบผสม (Mixed Method) โดยแบ่งบทเรียนเป็น 10 กัณฑ์ ดังนี้

คาบที่ 1 การแยกตัวประกอบโพลีโนเมียลดีกรีสองในรูป x^2+bx+c เมื่อ b และ c เป็นจำนวนเต็มใด ๆ

คาบที่ 2 การแก้สมการควอดรติกในรูป $x^2+bx+c=0$ เมื่อ b, c เป็นจำนวนเต็ม

- คาบที่ 3 การแยกตัวประกอบโพลีโนเมียลดีกรีสองในรูป ax^2+bx+c เมื่อ a, b, c เป็นจำนวนเต็ม ซึ่ง $a \neq 0$ และ $a \neq 1$
- คาบที่ 4 การแก้สมการควอดราติกที่มีสัมประสิทธิ์ของ x^2 ไม่เป็น 1 และไม่เป็น 0
- คาบที่ 5 การแยกตัวประกอบของโพลีโนเมียล ax^2+bx+c เมื่อ $a = 1, b$ เป็นจำนวนเต็มคู่ และ c เป็นจำนวนเต็ม โดยทำให้เป็นกำลังสองสมบูรณ์
- คาบที่ 6 การแยกตัวประกอบของโพลีโนเมียล ax^2+bx+c เมื่อ $a \neq 1$ หรือ b ไม่เป็นจำนวนเต็มคู่ โดยทำให้เป็นกำลังสองสมบูรณ์
- คาบที่ 7 การแยกตัวประกอบของโพลีโนเมียลดีกรีสองที่มีสัมประสิทธิ์เป็นจำนวนจริงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่จำนวนเต็ม
- คาบที่ 8 การแก้สมการควอดราติกที่มีสัมประสิทธิ์เป็นจำนวนจริง
- คาบที่ 9 การหาคำตอบของสมการ $ax^2+bx+c = 0$ เมื่อ a, b, c เป็นจำนวนจริง และ $a \neq 0$ เป็นกรณีทั่ว ๆ ไป
- คาบที่ 10 โจทย์สมการควอดราติก

2.3.1 นำบันทึกการสอนในข้อ 2.3 ไปทดลองสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุตพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งไม่ใช่ประชากรจริง แต่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 20 คน แล้วนำบันทึกการสอนมาแก้ไขปรับปรุงขอบการองต่าง ๆ

2.3.2 นำบันทึกการสอนในข้อ 2.3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอนกลุ่มตัวอย่างมีประชากรจริง ไขเวลาสอนทั้งหมด 10 คาบ คาบละ 50 นาที โดยดำเนินการสอนตามบันทึกการสอนที่เขียนไว้แล้ว (ให้ดูบันทึกการสอนที่ภาคผนวก)

2.4 สร้างแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบทเรียนแบบเล็อกออบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด จำนวน 50 ข้อ

2.4.1 นำแบบสอบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อเกาความตรงเฉพาะหน้า (Face Validity)

2.4.2 นำแบบสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา หลังจากเรียนบทเรียนนี้จบแล้ว จำนวน 84 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน จากนั้นนำผลมา วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบภายใต้สูตรของ กูเจอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson Formula 20)

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบเท่ากับ 0.8747 จึงนำมาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนก (Discriminant) และค่าความยากง่าย (Difficulty) โดยใช้เทคนิค 27% แล้วคัดเลือกเอาไว้ 30 ข้อ นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) อีกครั้งหนึ่ง โดยใช้สูตรของ กูเจอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Formula 20) สูตรที่ 1 คือ

$$r_{tt} = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[\frac{\sigma_t^2 - \sum pq}{\sigma_t^2} \right]$$

r_{tt}	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบ
n	หมายถึง	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
σ_t^2	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผู้เข้าสอบทั้งหมด
p	หมายถึง	สัดส่วนของคนที่ตอบแต่ละข้อถูก
q	หมายถึง	สัดส่วนของคนที่ตอบแต่ละข้อผิด

จากผลการวิเคราะห์แบบสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบเท่ากับ 0.8703

¹ R.L. Ebel, Measuring Educational Achievement (Englewood Cliffs: N.J. Prentice - Hall, 1965), pp. 320-327.

- 2.4.3 นำแบบสอบถามจากข้อ 2.4.2 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร
จริงในข้อ 1 หลังจากให้นักเรียนเรียนบทเรียนทั้ง 10 กายจบแล้ว
- 2.4.4 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมด มาตรวจวิเคราะห์คะแนนตามเกณฑ์
ที่ตั้งไว้ รวมคะแนนของแต่ละคน แล้วจึงนำไปวิเคราะห์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 คำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) ของคะแนน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์โดยใ้สูตร¹

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{x}$	หมายถึง	มัธยฐานเลขคณิต
$\sum fx$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	หมายถึง	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

3.2 คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน โดยใ้สูตร²

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประคอง กรรณสุข, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ
มหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2515), หน้า 41.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D.	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์
$\sum fx$	หมายถึง ผลรวมของคะแนนทั้งชุด ของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum fx^2$	หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
N	หมายถึง จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

3.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ CRF - 22 (Completely Randomized Factorial Design) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร¹

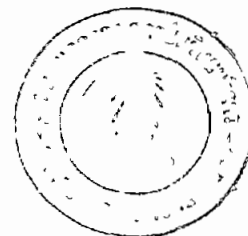
$$(1) = \frac{G^2}{npq}$$

$$(2) = \sum x_{ijk}^2$$

$$(3) = \frac{(\sum A_i^2)}{nq}$$

$$(4) = \frac{(\sum B_j^2)}{np}$$

$$(5) = \frac{[\sum (AB_{ij})^2]}{n}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ B.J. Winer, Statistical Principles in Experimental Design (New York: McGraw - Hill Inc., 1971), p. 435.

Source of Variation	df	SS	MS	F
Rows	$p-1$	$SS_A = (3)-(1)$	$\frac{SS}{df}$	$\frac{MS}{MS_{wc}}$
Columns	$q-1$	$SS_B = (4)-(1)$		
Columns $\times$ Rows	$(p-1)(q-1)$	$SS_{AB} = (5)-(3)-(4)+(1)$		
Within Cells	$(n-1)pq$	$SS_{wc} = (2)-(5)$		
Total	$npq-1$	$SS_{total} = (2)-(1)$		

n	หมายถึง	จำนวนผู้รับการทดลองในแต่ละเซลล์ (cell)
p	หมายถึง	จำนวนแถวตามแนวนอน (row)
q	หมายถึง	จำนวนแถวตามแนวตั้ง (Column)
G^2	หมายถึง	กำลังสองของผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum x_{ijk}^2$	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน
$\sum A_i^2$	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของคะแนนในแต่ละแนวนอน
$\sum B_j^2$	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของคะแนนในแต่ละแนวตั้ง
$\sum (AB_{ij})^2$	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของผลรวมของคะแนนในแต่ละเซลล์
df	หมายถึง	ขั้นแ่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	หมายถึง	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	หมายถึง	กำลังสองเฉลี่ย (Mean Square)

3.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนของผลทดลองหลักอย่างง่าย (Simple Main Effects) ของคะแนนอันดับฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ โดยใช้สูตร¹

$$(1) = \frac{G^2}{npq}$$

$$(2) = \sum x_{ijk}^2$$

$$(3) = \frac{(\sum A_i^2)}{nq}$$

$$(4) = \frac{(\sum B_j^2)}{np}$$

$$(5) = \frac{[\sum (AB_{1j})^2]}{n}$$

$$(6) = \frac{\sum_{i=1}^p \frac{1}{n} (AB_{i1})^2}{n}$$

$$(7) = \frac{B_1^2}{np}$$

$$(8) = \frac{\sum_{i=1}^p \frac{1}{n} (AB_{i1})^2}{n}$$

$$(9) = \frac{B_2^2}{np}$$

$$(10) = \frac{\sum_{j=1}^q \frac{1}{n} (AB_{1j})^2}{n}$$

$$(11) = \frac{A_1^2}{nq}$$

¹ Ibid., p. 441.

$$(12) = \frac{\sum_{j=1}^q (AB_{2j})^2}{n}$$

$$(13) = \frac{A_2^2}{nq}$$

Source	SS	df	MS	F
A	$SS_A = (3)-(1)$	$p - 1$	$\frac{SS}{df}$	$\frac{MS}{MS_{wc}}$
A at b_1	$SS_A \text{ at } b_1 = (6)-(7)$	$p - 1$		
A at b_2	$SS_A \text{ at } b_2 = (8)-(9)$	$p - 1$		
B	$SS_B = (4)-(1)$	$q - 1$		
B at a_1	$SS_B \text{ at } a_1 = (10)-(11)$	$q - 1$		
B at a_2	$SS_B \text{ at } a_2 = (12)-(13)$	$q - 1$		
AB	$SS_{AB} = (5)-(3)-(4)+(1)$	$(p-1)(q-1)$		
W.cell	$SS_{wc} = (2)-(5)$	$pq(n-1)$		
Total	$SS_{total} = (2)-(1)$	$npq - 1$		

เมื่อ	n	หมายถึง	จำนวนผู้รับการทดลองในแต่ละเซลล์
	p	หมายถึง	จำนวนแถวตามแนวนอน
	q	หมายถึง	จำนวนแถวตามแนวตั้ง
	G^2	หมายถึง	กำลังสองของผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x_{ijk}^2$	หมายถึง	ผลรวมกำลังสองของคะแนนในแต่ละจำนวน

$\sum A_i^2$	หมายถึง ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละแนวนอน
$\sum B_j^2$	หมายถึง ผลรวมกำลังสองของคะแนนในแต่ละแนวตั้ง
$\sum (AB_{ij})^2$	หมายถึง ผลรวมกำลังสองของผลรวมของคะแนนในแต่ละเขต
df	หมายถึง จำนวนองศาอิสระ
SS	หมายถึง ผลรวมกำลังสอง
MS	หมายถึง กำลังสองเฉลี่ย
$\frac{P}{1} \sum (AB_{11})^2$	หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนในแนวตั้งที่ 1
B_1^2	หมายถึง กำลังสองของผลรวมของคะแนนในแนวตั้งที่ 1
$\frac{P}{1} \sum (AB_{i2})^2$	หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนในแนวตั้งที่ 2
B_2^2	หมายถึง กำลังสองของผลรวมของคะแนนในแนวตั้งที่ 2
$\sum_1^q (AB_{1j})^2$	หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนในแนวนอนที่ 1
A_1^2	หมายถึง กำลังสองของผลรวมของคะแนนในแนวนอนที่ 1
$\sum_1^q (AB_{2j})^2$	หมายถึง ผลรวมของกำลังสองของคะแนนในแนวนอนที่ 2
A_2^2	หมายถึง กำลังสองของผลรวมของคะแนนในแนวนอนที่ 2

3.5 เปรียบเทียบมันซ์นิยมและสถิติของผลทดลองหัดกันอย่างง่ายโดยใช้สูตรของคูเก้
(Tukey Formula)¹

¹ Ibid., p. 216.

$$q = \frac{\bar{x}_j - \bar{x}_{j'}}{\frac{MS_{error}}{n}}$$

$\bar{x}_j$ คือ มัถน์เฉลี่ยของลักษณะที่ j

MS_{error} คือ ค่าประมาณค่าที่ได้จากความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวน ความคลาดเคลื่อนของประชากร

n คือ จำนวนคะแนนในแต่ละระดับการทดลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย